

πνευσε τούς μισάνθρωπους στίχους τῶν ὑποθηκῶν, καὶ τὸν ὠδήγησε στὴν αὐτοκτονία, ἐξήγησε καθαρὰ στὴν ἱστορία ἐνὸς «ἀγορασμένου» ἔρωτα.

Ὁ ποιητὴς ποὺ ἔδωκε τόσο καταθλιπτικὴ εἰκόνα τῆς μονότονης ζωῆς στὴν ἐπαρχία, ὑπηρετώντας ὡς δημόσιος ὑπάλληλος, ἔξεχει καὶ ὡς μεταφραστὴς τοῦ Laurent Tailhade (Βαρκαρόλα), μὲ τὸν ὁποῖον τόσο συγγενεῖται. Ἄλλ' ἢ πρώτη πηγὴ του εἶναι ὁ Laforgue.

Στὰ «Λυρικά Σχέδια» (1933) ὁ I. Μ. Παναγιωτόπουλος ἔχει περιλάβει τὰ καλύτερα ποιήματα μιᾶς λυρικῆς δεκαετίας. Ὑπάρχει διάθεσις μουσικῆ στὰ ἐρωτικά ἢ φυσιογραφικὰ αὐτὰ ποιήματα, λεπτὴ γλωσσικὴ αἴσθησις καὶ στιχουργικὴ. Ὁ ποιητὴς πλουτίζει τὰ γλωσσικά του μέσα ἀνατρέχοντας στὴν καθαρεύουσα, ποὺ μέγα μέρος ἀπ τὸ λεξιλόγιό της ἔχει, θέλοντας καὶ μὴ, ἀναβιώσει, καὶ ὄχι στὰ ἰδιώματα. Τοῦ ἀρκεῖ ποὺ εἶναι πιστὸς στὴ δημοτικὴ σύνταξι, στὸ πνεῦμα τὸ γλωσσικὸ τῆς ἐποχῆς.

(Ἀργότερα κάνει στροφὴ πρὸς τὸν αὐστηρότερο δημοτικισμό).

Τὸ «Τραγούδι τοῦ μοναχικοῦ ἀνθρώπου» ἔχει πανθεϊστικὴ ἀνησυχία, λυρικὸ τρόπο, ἢ εἰσαγωγὴ σὲ μιὰ πένθιμη συμφωνία ἀναπτύσσει στὸν τρόπο της τὸ καθαφικὸ μοτίβο (καὶ τὸ αἰώνιο), πὼς δὲν μπορούμε νὰ ξεφύγουμε τούς ἑαυτούς μας. «Ἡ Φθινοπωρινὴ περισυλλογὴ» ἔχει μιὰ εὐγενικὴ μελαγχολία, ἐκφρασμένη ψιθυριστὰ, ἀντιρητορικὰ:

«Τὸ ἄβρο φθινόπωρο ξανά μὲ τὴ φαιδρὴ του ὀδύνη — μπῆκε στὸ σπίτι ἀθόρυβα καὶ πάει νὰ πλανηθῆ — στὸν κῆπο μέσα ποὺ ἄγρυπνη παραπονιέται ἢ κρήνη — ποὺ ἢ λεύκα ἢ ἄρρωστη ἤρεμει σὰ νᾶχη κοιμηθῆ — κ' εἶναι τὰ ρόδα ὡς ἡσκιοὶ ἄχνοι στὴ βραδυνὴ γαλήνη.

»Στὸ δρόμο ἢ πρῶϊμη βροχὴ τὰ δέντρα μαστιγώνει — καὶ ἀπάνω οἱ ἄγνωστοι οὐρανοὶ σαλεύουν μελανοὶ — σὰ μιὰν ἀσπίδα ποὺ ἢ γοργὴ φωτιά τὴ χαρακώνει — κ' ἢ νύχτα ποὺ ἐρχεται ὡς βαρεῖα καὶ ἀνήλεη ἀπειλή — στίς στέγες τὰ φασματικὰ φτερά της ξεδιπλώνει».

Οἱ τόνοι του συγγενεῖουν πρὸς τούς ποιητικούς τόνους τοῦ Ἄνρι ντε Ρενιέ, τοῦ Σαμαίν, τοῦ Πορφύρα.

Μεταφραστὴς Γάλλων ποιητῶν τοῦ συμβολισμοῦ, καὶ τοῦ νεοκλασικισμοῦ, ὁ Τέλλος Ἄγρας ἔχει φανερὴ τὴν ἐπίδρασι τοῦ Μορεὰς καὶ ἄλλων ποιητῶν. Οἱ στίχοι του εἶναι περίτεχνοι — κάποιες ἀνωμαλίες τους εἶναι θεληματικῆς. Ποιητὴς *serpuscolare*, κατὰ τὸ γνωστὸ Ἴταλικὸ ὄρο, ἀποφεύγει ὅσο μπορεῖ τὸ ρητορισμὸ ἢ τὴ μεγαλοστομία, ὅσο καὶ ἂν κυνηγᾷ τὰ παραξένα ἐπίθετα ἢ θέλει νὰ δείχνῃ νοσηρὴ εὐαισθησία. Στὴ συλλογὴ «Τὰ Βουκολικά καὶ τὰ Ἐγκώμια» (1934) δὲν ὑπάρχει βέβαια ἐνότης τεχνοτροπίας. Ὑπάρχει ὁμως συχνὰ λυρικὸς τόνος, χρῶμα ζεστό, μελωδία — θεληματικὴ ἀφέλεια.

